

ner, er det muligvis ikke under Forhold, der altid tilfredsstillende Kunstnerne selv eller ere af den heldigste Art. Det vil koste noget, kan man sige. Men har man Raad til at ofre noget paa et Folks Udvikling, og vil man kalde sig en Kulturnation, og vil man hævde overfor alle andre Nationer, at man virkelig er et oplyst, frisdiget, dygtigt Land, ville de Ofre, man her yder, i Virkeligheden i meget høj Grad komme Nationen til gode. Jeg vil navnlig pege paa, at saa store Byer som Odense og Aarhus kunne gøre Krav paa, at de til deres Virksomhed paa den dramatiske Kunsts Omraade fik nogen Støtte, en Sag, der har været fremdraget her adskillige Gange, og en Opgave, der, naar det kgl. Teaters Kunstnere optræde, i alt Fald til en vis Grad maa siges at blive løst.

Efter at det Forslag, vi her behandle i Dag, er kommet frem, have adskillige paa Forhaand udtalt sig imod det, som det altid er Tilfældet. Et Lovforslags Skæbne skrives til Dels, før vi faa Lejlighed til at behandle det. Det drejer sig selvfølgelig altid, naar der er Tale om Lovforslag paa Rigsdagens Bord, noget om, hvilket Partistandpunkt man indtager, men der findes ogsaa Spørgsmaal, hvor det synes, som om Partistandpunkterne noget udviskes. Nu vil jeg sige, at jeg, enten det nu er i Kraft af, at jeg er Socialdemokrat, eller det er af en anden Grund — det skal jeg ikke indlade mig paa at undersøge —, i alt Fald vilde ønske, at der ofte var Spørgsmaal, der samlede alle Nationens Mænd og Kvinder under eet, at der var en stor Sag, der var i Stand til at samle os alle til enigt Virke og derved gavne det fælles Land. Desværre er det saare sjældent, at man finder en saadan Sag. Men jeg vil dog sige, at hvor lille man end vil gøre dette Spørgsmaal om det kgl. Teater, om man blot vil betragte det som en københavnsk Kunstanstalt, eller hvorledes man vil se paa denne Sag, er det min Overbevisning, at her er der en Sag, som man ikke kan skyde fra sig, hvis man sætter Pris paa sit Lands Historie, og hvis man glæder sig ved sit Lands Oplysning og Kultur. Derfor kan jeg ikke være enig med de Røster, der sige: Lad os blive alt det kvit, hvad skulle vi med et Teater, der volder os saa mange Kvaler, der skaffer os saa store Udgifter? Lad os forpagte det kgl. Teater bort. Hvor i Alverden skulde man, hvis man føler sig som Danske, kunne forpagte Holbergs Scene bort, hvorledes skulde man bære sig ad med at slaa en Streg over al

hæderværdig Tradition? Det forekommer mig at være saa langt fra et Kulturstandpunkt, at det snarere smager af Barbari.

Den nationale Scene skulle vi støtte baade i Kraft af, at den skal være den banebrydende, og i Kraft af, at den har Traditionen for sig, det er vor Pligt som Danske. Vi skulle hjælpe den til bestandig at kunne højne den dramatiske Kunsts Niveau. Det skal Rigsdagen naturligvis først og fremmest se paa ved den Affattelse, den giver de Vilkaar, under hvilke det kgl. Teater skal arbejde. Men ogsaa Pressen skal hjælpe med. Pressen kan støtte dette Teater eller modarbejde det efter Skøn. Teatret burde ogsaa støtte Pressen. Det gør det ikke altid. Teatret støtter f. Eks. Højpressen og Venstre-Reformpartiets Provinspresse, men man forbigaar den radikale og den socialdemokratiske Provinspresse, den kan f. Eks. ikke faa Fribilletter til det kgl. Teater. Jeg ved ikke hvorfor, jeg ved ikke, om vi ikke ere lige saa gode danske Mænd som de andre, og jeg vilde i alt Fald ønske, at der kunde indtræde en Forandring heri. Det er en lille Reform, som ikke kunde være ret vanskelig at gennemføre, at man ogsaa viste Hensyn overfor den radikale og den socialdemokratiske Presse. (*Afbrydelse*). Det er alt-saa kun de radikale, der ere udelukkede. Skønt jeg ikke er kaldet til at være Talsmand for de radikale Interesser, vil jeg dog sige, at dette forekommer mig at være en Urimelighed.

Ved dette store Teaterspørgsmaal maa Maalet være friere Forhold, ogsaa af Hensyn til selve det kgl. Teaters Trivsel og Fremgang. Det Maal kan man ikke tabe af Syne. Som det nu er, klages der baade af Publikum gennem dets Talerør: Pressen og af Teatret selv. Den ærede Ordfører (Jensen-Sønderup) talte om de økonomiske Forhold ved Teatret, og det er rigtigt, man kan ikke bygge noget op i denne Verden, uden at man har en solid økonomisk Grund at bygge paa. Men han havde det kloge Syn paa det kgl. Teaters Stilling, at han ikke blot tog økonomiske Hensyn, men mente, at der maatte være et kunstnerisk Hensyn. Jeg syntes, der var ligesom lidt smilende Godmodighed hos den ærede Ordfører, naar han talte om de økonomiske Forhold, som om han vilde sige: Ja, det er sørgeligt, men der er ikke noget at stille op, vi maa finde os i det. Jeg tror imidlertid, at der er noget at stille op, og saa kan man ikke blive staaende paa det Standpunkt, som den ærede